

Oikeusministeriölle

Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry:n lausunto kuluttajaluottotyöryhmän mietinnöstä. Lausuntopyynnön diaari VN/28370/2020.

Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry (SPL) yhtyy Finanssiala ry:n lausunnossa (työryhmän mietintö s. 121-122) esitettyihin näkemyksiin.

Lisäksi SPL kiinnittää huomiota siihen, että korkokattosäätelyn ulottamisesta vanhoihin jatkuviin luottoihin ei saa aiheutua tarpeetonta työtä ja sen vuoksi lakiin tulisi saada lisäperusteluja.

Ehdotuksen perustelujen mukaan (s. 51): ”Korkokattosäätelyn ulottaminen vanhoihin jatkuviin luottoihin voi merkitä mittavia muutostarpeita niiden luotonantajien tietojärjestelmiin, jotka tarjoavat kaikkein kalleimpia luottoja, koska niiden olisi tarpeen jatkossa eritellä, minä aikana luottoa on nostettu, mikä sen määrä on ollut ja minkä suuruista korkoa kyseiselle erälle on sovittu maksettavaksi. Tällä on heijastusvaikutuksia myös perintätoimistoihin.”

SPL toteaa, että em. kohta tulisi avata lain perusteluissa tarkemmin niin, ettei vapaaehtoisessa ja oikeudellisessa perinnässä jouduta tekemään aiheetonta työtä esim. käräjäoikeuksien täydennyspyyntöjen vuoksi. Kun lain perusteluissa tuotaisiin selvästi esiin milloin tietoa tarvitsee ilmoittaa enemmän kuin nykyisin, säästäisi se velallisten, velkojien, perintätoimistöjen ja käräjäoikeuksien aikaa. Lisäksi tällöin oikeusrekisterikeskus pystyy paremmin laatimaan tietojärjestelmämuutokset eikä muutoksia jouduta tekemään lisää lain ollessa jo voimassa kuten kävi edellisen kuluttajasuoja-lain muutoksen yhteydessä.

Ehdotuksen perusteluissa on kerrottu (s. 47): ”Korkokaton alentaminen edellyttää muutoksia käräjäoikeuden tietojärjestelmiin, koska kantajien olisi tarpeen ilmoittaa sekä aiemman lain voimassaoloaikana sovittu luoton korko että uuden lain voimaantulon myötä sovittu luoton korko niitä tilanteita silmällä pitäen, joissa luoton korkoa on ollut tarpeen alentaa korkokattosäätelyn tiukentumisen myötä.”

SPL:n käsityksen mukaan kantajalla on siis ilmoitusvelvollisuus vain niissä tilanteissa, jossa kanteella vaaditaan ns. vanhaan jatkuvaan luottoon liittyvää suoritusta, johon sisältyy uusien nostojen määrän lisäksi vielä ns. vanhojen nostojen määriä ja joiden osalta luottokorko on ylittänyt 15 %:ia + viitekorko. Sen vuoksi lain perusteluista pitäisi käydä selkeästi ilmi, että tieto eri korkoprosenteista on ilmoitettava haastehakemuksessa vain siinä tapauksessa, että kanteessa vaaditaan suoritusta sellaisen luoton osalta, jossa on vielä avoinna suorittamatonta saatavaa vanhan noston/vanhojen nostojen osalta ja jossa korko on suurempi kuin 15 % + viitekorko ja lisäksi suoritusta vaaditaan myös uusista uuden lain voimaantulon jälkeen tehdyistä nostoista.

SPL myös katsoo, että lain perusteluista pitäisi selvästi ilmetä myös, että vapaaehtoisessa perinnässä ja oikeudellisessa perinnässä ei tarvitse tehdä lakimuutoksen myötä erittelyä siitä, minä aikana luottoa on nostettu, mikä sen määrä on ollut ja minkä suuruista korkoa kyseiselle erälle on sovittu maksettavaksi, jos se ei ole tarpeellista oikeudenkäymiskaaren mukaisen haastehakemuksen laatimiseksi. Perintävaiheessa ei enää lasketa luottokorkoa, koska perintä koskee vain erään-tyneiden saatavien perintään ja saatavalle vaaditaan viivästyskorkoa. Avoinna olevat luottokorot vaaditaan yleensä ns. luottokorkojääminä eikä niiden osalta siis juokse enää korkoa, joten tietoja ei tarvitse haastehakemuksen tekemiseen.

Vain siinä tapauksessa, että haastehakemuksessa vaaditaan määrää, jossa on mukana sekä ns. vanhoja että uusia nostoja ja ns. vanhojen nostojen osalta viivästyskorkoa vaaditaan enemmän kuin 15 % + viitekorko (laki sallii viivästyskoron vaatimisen luottokoron määrällisenä enintään 180 päivälle), vaatii viivästyskoron laskenta erittelyä. On otettava huomioon, ettei enemmästä tiedosta

ole mitään hyötyä, koska vaaditut määrät ovat täysin riippuvaisia siitä, miten luottoa on eri aikoina maksettu eivätkä käräjäoikeudet kuitenkaan voisi päätellä tai laskea vaadituista summista saatavan määrän oikeellisuutta.

Perintätoimiston suorittaman perinnän osalta ei siis em. tapausta lukuun ottamatta tarvita jatkuvan luoton osalta tietoa siitä, mikä luoton määrä on joskus ollut vaan tieto luottorajasta ja siitä, mikä on luoton avoinna oleva määrä perintään siirtovaiheessa sekä mikä on luottosopimuksen mukainen luoton luottokorko. Vapaaehtoisessa perinnässä perintälain 5 a §:n mukaisesti maksuvaatimuksissa on mainittava kyseisessä säännöksessä mainitut seikat. Lisäksi velallisella on vapaaehtoisen perinnän aikana mm. perintälain 4 a §:n mukainen tiedonsaantioikeus. Summaarisessa haastehakemuksessa on taas ilmoitettava kantajan vaatimus. Haastehakemuksen ei kuulu sisältää suoritushistoriaa. Vaatimusten sisältövaatimukset on säädetty oikeudenkäymiskaaren 5 luvun 3 §:ssä ja kyseisen säännöksen mukaan jatkuvien luottojen osalta tulee ilmoittaa luottosopimuksen mukainen luottoraja ja luottokoron osalta luottokorkoprosentti. Riitatilanteissa osapuolet tietysti harkitsevat mitä näyttöä haluavat oikeuksiinsa päästäkseen esittä.